

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY
W RYDZYNIE

*PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW
SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-
WYCHOWAWCZEGO W RYDZYNIE
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA
BEZPIECZEŃSTWA WYCHOWANKÓW
ORAZ W TRUDNYCH SYTUACJACH
WYCHOWAWCZYCH*

SPIS TREŚCI

1. Procedura dotycząca przybycia do szkoły i powrotu do domu wychowanka.
2. Postępowanie w sytuacji nieodebrania wychowanka z Ośrodka lub zgłoszenie się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki.
3. Procedura dotycząca postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia wychowanka oraz zagrożenia zdrowia wychowanka ze względu zaniedbania higieny.
4. Procedura podawania leków wychowankom przez nauczycieli.
5. Procedura postępowania w przypadku napadu padaczkowego.
6. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania wychowanka.
7. Procedura postępowania w przypadku używania przez wychowanka telefonu komórkowego na terenie Ośrodka.
8. Procedura postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej pracowników Ośrodka.
9. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania wychowanka wynikającego ze stanu zdrowia.
10. Procedura postępowania wobec wychowanka uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego.
11. Procedura interwencji w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka.
12. Procedura postępowania w sytuacjach zagrożenia wychowanka demoralizacją.
13. Procedura postępowania w sytuacjach dokonania przez wychowanka aktu niszczenia mienia (wandalizm).
14. Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów przez wychowanków.
15. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia prawdopodobieństwa, że wychowanek znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych.
16. Procedura postępowania w przypadku zachowań samobójczych lub samobójstwa wychowanka.
17. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez wychowanka przedmiotów niedozwolonych na terenie Ośrodka.
18. Procedura postępowania w przypadku, gdy pracownik Ośrodka podejrzewa, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
19. Uczennica w ciąży.
20. Osoba obca na terenie szkoły.
21. Procedura postępowania pracowników placówki w sytuacji pozyskania informacji o podłożeniu bomby na terenie Ośrodka.
22. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych.
23. Procedura postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika na teren Ośrodka.
24. Interwencja w sytuacjach nieujętych w powyżej wymienionych procedurach.

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
3. Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskiej karty”
4. Pozostałe akty prawne:
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
  - Ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późn. zm.
5. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o policji (Dz.U. Nr 30 poz.179 z póź. Zm.)
6. Zarządzenie 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez policję w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich (Dz. Urz. KGP Nr 20 poz. 107 z póź. zm.)
7. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256 poz. 2572 z póź zm.).
8. Kodeks wykroczeń, Rozdział XII Wykroczenia przeciwko osobie, Art. 106.
9. Stanowisko Ministra Zdrowia w sprawie możliwości podawania leków dzieciom przez nauczycieli w szkole i przedszkolu
10. Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Rydzynie

W celu określenia w Ośrodku warunków zapewniających wychowankom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją ustala się co następuje:

I

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZYBYCIA DO OŚRODKA I POWROTU DO DOMU WYCHOWANKA

1. Opiekę wychowawczą w czasie dowożenia i odwożenia wychowanków w busie pełni opiekun, który posiada stosowne przeszkolenie. Odpowiada on w czasie przejazdów, wsiadania i wysiadania z busa za bezpieczeństwo wychowanków.
2. Sytuację nieprawidłowego zachowania wychowanków opiekun zgłasza w możliwie najkrótszym czasie do wychowawcy oddziału lub psychologa/pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca oddziału/grupy wychowawczej wraz z pedagogiem/psychologiem szkolnym podejmują działania w celu zmiany zachowania wychowanka. W razie braków zmiany postawy wychowanka powiadamiają o sprawie dyrektora Ośrodka oraz rodziców/ opiekunów prawnych wychowanka i wspólnie podejmują decyzję o dalszym postępowaniu.
4. Organizację dowozu wychowanków na dany rok szkolny określa dyrektor Ośrodka lub osoba wyznaczona przez dyrektora Ośrodka.
5. Jeżeli rodzic samodzielnie przywozi i odbiera dziecko z Ośrodka, czyni to poprzez bezpośrednie oddanie wychowanka do świetlicy szkolnej lub pod opiekę nauczyciela pełniącego w tym czasie dyżur. Rodzic odbiera samodzielnie wychowanka ze świetlicy szkolnej lub od nauczyciela, z którym wychowanek aktualnie przebywa.
6. Jeżeli rodzic upoważnia do odebrania dziecka z Ośrodka inną osobę, czyni to poprzez pisemne upoważnienie tej osoby do odebrania wychowanka, informując jednocześnie telefonicznie o tym fakcie wychowawcę oddziału/grupy wychowawczej lub nauczyciela pełniącego dyżur w świetlicy. (*załącznik nr 1*)
7. Wydanie wychowanka osobie upoważnionej przez rodziców nastąpi po wcześniejszym okazaniu przez taką osobę dowodu osobistego – nauczyciel zobowiązany jest do wylegitymowania takiej osoby.
8. W przypadku, gdy istnieje zakaz kontaktowania się jednego z rodziców z dzieckiem, rodzic któremu została przyznana prawna opieka nad dzieckiem powinien dostarczyć do Ośrodka (informując o tym fakcie wychowawcę oddziału/grupy wychowawczej oraz nauczyciela pełniącego dyżur w świetlicy) oświadczenie dotyczące zakazu odbierania ze szkoły wychowanka przez z jednego z rodziców musi być poświadczony przez orzeczenie sądowe.
9. Wychowanek może samodzielnie przybywać/dojeżdżać i powracać do domu z Ośrodka po ukończeniu minimum 7 roku życia tylko i wyłącznie za pisemną zgodą rodziców/opiekunów prawnych złożoną w dokumentacji Ośrodka w sekretariacie, w porozumieniu i za akceptacją wychowawcy oddziału/grupy wychowawczej. Rodzic/opiekun prawny ponosi wówczas odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka (*załącznik 2*).

II
**POSTĘPOWANIE W SYTUACJI NIEODEBRANIA WYCHOWANKA
Z OŚRODKA LUB ZGŁOSZENIE SIĘ PO DZIECKO
OSOBY NIEMOGĄCEJ SPRAWOWAĆ OPIEKI**

1. W przypadku nieodebrania wychowanka Internatu Ośrodka pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora/wicedyrektora Ośrodka lub kierownika internatu zapewnia opiekę wychowankowi na czas wyznaczony przez dyrekcję Ośrodka lub kierownika internatu.
2. Jeśli wychowanek nie zostanie odebrany, dyrektor Ośrodka/wicedyrektor lub kierownik internatu powiadamia Policję o zaistniałej sytuacji, jednocześnie ustala doraźny dyżur na terenie grupy wychowawczej do momentu odebrania wychowanka przez rodzica lub osobę upoważnioną.
3. Z przebiegu zaistniałej sytuacji nauczyciel lub wychowawca oddziały/grupy wychowawczej sporządza notatkę służbową podpisaną przez świadków, która zostaje przekazana do dokumentacji wychowanka.
4. Jeżeli sytuacja powtarza się, nauczyciel informuje dyrekcję Ośrodka, kierownika internatu oraz pedagoga/psychologa szkolnego, którzy rozpoznają sytuację i podejmują dalsze działania.

III
**PROCEDURA DOTYCZĄCA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAGŁEGO
ZACHOROWANIA LUB ZŁEGO SAMOPOCZUCIA WYCHOWANKA
(ORAZ ZAGROŻENIA ZDROWIA DZIECKA ZE WZGLĘDÓW ZANIEDBANIA
HIGIENY)**

1. **Rodzice (opiekunowie prawni) zobowiązani są przyprowadzać/wysyłać do Ośrodka dzieci zdrowe.**
2. Wychowanek podejrzany o chorobę nie należy przyprowadzać/wysyłać do Ośrodka. Nauczyciel ma prawo poprosić rodzica o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczęszczania wychowanka do placówki oraz odmówić przyjęcia chorego dziecka do Ośrodka.
3. Rodzice/opiekunowie mają obowiązek zgłaszania wszelkich poważnych dolegliwości ich dziecka i udzielania wyczerpujących informacji na ten temat. Alergie należy zgłaszać wyłącznie pisemnie, dołączając zaświadczenie lekarskie.
4. W sytuacjach nagłych, gdy stan zdrowia wychowanka wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej, pielęgniarka, wicedyrektor, nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej zobowiązani są do podjęcia działań pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwania karetki pogotowia ratunkowego, a następnie zawiadomienia rodziców lub opiekunów prawnych oraz dyrektora, wicedyrektora Ośrodka lub kierownika internatu.
5. W przypadku, gdy lekarz pogotowia zleci przewiezienie wychowanka do szpitala, a nie ma możliwości natychmiastowego przybycia rodzica do Ośrodka, razem z wychowankiem udaje się do szpitala wyznaczony przez dyrektora Ośrodka, wicedyrektora lub kierownika internatu nauczyciel pełniący dyżur. Nauczyciel

opiekę nad pozostałymi wychowankami powierza nauczycielom wyznaczonym przez dyrektora Ośrodka, wicedyrektora lub kierownika internatu.

6. W innych przypadkach, gdy wychowanek zgłasza problem zdrowotny, np.: nudności, ból, gorączkę nauczyciel informuje o tym fakcie pielęgniarkę szkolną, w celu udzielenia możliwej pomocy zdrowotnej.
7. Pielęgniarka szkolna udziela możliwej i stosownej pomocy przedlekarskiej i w przypadku utrzymującego się złego samopoczucia informuje telefonicznie rodziców lub opiekunów o dolegliwościach wychowanka i konieczności odebrania dziecka z Ośrodka.
8. Każdy wychowanek (w tym pełnoletni) z dolegliwościami i objawami chorobowymi może opuścić Ośrodek wyłącznie pod opieką rodzica lub opiekuna.
9. W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej, nauczyciel informuje rodziców o złym samopoczuciu dziecka i o potrzebie odbioru go z Ośrodka.
10. Jeżeli nie uda się nawiązać kontaktu z rodziną, a stan zdrowia wychowanka ulega pogorszeniu pielęgniarka lub nauczyciel wzywa karetkę pogotowia.
11. Jeśli dyspozytor odmówi przysłania karetki, to obowiązkiem powiadamiającego służby medyczne jest poproszenie o imię i nazwisko dyspozytora oraz sporządzenie notatki służbowej oraz zawiadomienie dyrekcji Ośrodka.
12. Jeśli służby medyczne odmówiły przysłania karetki, a stan zdrowia wychowanka się pogarsza, ponownie nauczyciel wzywa karetkę pogotowia.

1. **Rodzice/ opiekunowie prawni zobowiązania są dbania o higienę dziecka (czystość ciała, ubioru, głowy)**

2. W przypadku zauważenia, bądź zgłoszenia przez pracownika Ośrodka zaniedbania higieny dziecka, wychowawca oddziału/grupy wychowawczej informuje o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów i zobowiązując ich do poprawy stanu higieny dziecka.
3. W celu możliwości kontrolowania i zapewnienia prawidłowego stanu higieny wychowanków w Ośrodku, rodzice/opiekunowie prawni podpisują zgodę dotyczącą kontroli stanu higieny dziecka, dokonywanej przez pielęgniarkę szkolną, a w przypadku jej nieobecności przez wychowawcę oddziału/grupy wychowawczej (*załącznik 3*).
4. W przypadku braku podpisanej zgody, wychowawca oddziału/grupy wychowawczej, pedagog lub psycholog szkolny ma prawo bezpośrednio po stwierdzeniu faktu zaniedbania higieny zgłosić ten fakt do opieki społecznej z terenu zamieszkania wychowanka, z prośbą o rozpatrzenie prawidłowości wykonywania obowiązków opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców/opiekunów prawnych.
5. Jeżeli zgoda jest podpisana w pierwszej kolejności wychowawca oddziału/grupy wychowawczej, pedagog lub psycholog szkolny podejmuje z rodzicami/opiekunami prawnymi współpracę w celu poprawy stanu higieny dziecka (poprzez rozmowy doradcze, wskazania miejsc/institucji udzielających pomocy rodzinie).

6. W przypadku braku poprawy w zakresie dbania o higienę dziecka wychowawca oddziału/grupy wychowawczej, pedagog lub psycholog szkolny zgłasza zaistniałą sytuację do opieki społecznej z terenu zamieszkania ucznia, z prośbą o rozpatrzenie prawidłowości wykonywania obowiązków wychowawczych przez rodziców/ opiekunów prawnych.
7. Jeżeli stwierdzi się u wychowanka zanieczyszczenie głowy (wszawica), w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się wszawicy wśród innych wychowanków rodzic/opiekun prawny zobowiązany jest do zatrzymania dziecka w domu do zakończenia odpowiednich czynności higienicznych.

IV

PROCEDURA PODAWANIA LEKÓW WYCHOWANKOM

Dawkowaniem leków na terenie Ośrodka zajmuje się pielęgniarka szkolna w godzinach swojej pracy.

1. Pielęgniarka podaje leki wyłącznie na pisemną prośbę rodziców, zgodnie ze zleceniem lekarskim dostarczonym przez rodziców.
2. Nauczyciel może podać leki w szczególnie uzasadnionych przypadkach (dziecku z chorobą przewlekłą) na podstawie pisemnego upoważnienia rodziców (*załącznik 4*), w sytuacji nieobecności pielęgniarki szkolnej (głównie dotyczy to godzin wieczornych i wczesnoporannych).
3. Rodzice zobowiązani są do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, które określa nazwę leku, dawkę oraz częstotliwość dawkowania i ewentualnie okres leczenia.
4. Poza przypadkiem podawania leków wychowankom przewlekle chorym w uzasadnionych przypadkach nauczyciele mogą podać wychowankowi lek (przeciwbólowy, przeciwzapalny, przeciwgorączkowy, rozkurczowy) bez zlecenia lekarskiego, lecz wyłącznie za pisemną zgodą rodziców (*załącznik nr 4*).
5. Leki muszą być przechowywane w miejscu niedostępnym dla wychowanków.
6. Powyższe procedury dotyczą również wychowanków pełnoletnich.

V

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAPADU PADACZKOWEGO

1. W przypadku napadu padaczkowego nauczyciel postępuje w następujący sposób:
  - jeżeli napad padaczkowy ma miejsce w klasie/grupie internackiej i jest obecna inna osoba dorosła (opiekunka) należy oddać pozostałych wychowanków pod opiekę opiekunki, która po zapewnieniu opieki wychowankom wzywa pielęgniarkę szkolną. Wychowanek, który ma napad padaczkowy pozostaje w klasie/grupie internackiej pod opieką nauczyciela/wychowawcy grupy wychowawczej, podczas którego zajęć doszło do ataku, który zapewnia mu bezpieczeństwo,
  - jeżeli nauczyciel jest sam w klasie/grupie wzywa na pomoc innego pracownika Ośrodka, który wyprowadza pozostałych wychowanków z klasy/sali internackiej i zaprowadza ich do swojej klasy/świetlicy internackiej, gdzie pozostaje z wychowankami. Wychowanek, który ma napad padaczkowy pozostaje w klasie/grupie internackiej pod opieką nauczyciela/wychowawcy grupy

wychowawczej, podczas którego zajęć doszło do ataku. Wezwana do pomocy osoba wzywa pielęgniarkę szkolną,

- w przypadku napadu padaczkowego wychowanka, któremu lekarz zalecił podanie wlewki podczas ataku, należy niezwłocznie wezwać pielęgniarkę szkolną, aby podała wlewkę,
  - wlewka może być podana tylko i wyłącznie w oparciu o aktualne zlecenie lekarskie oraz na wyraźną prośbę rodziców złożoną na piśmie,
  - jeżeli pielęgniarka szkolna jest nieobecna, wlewkę podaje nauczyciel na podstawie pisemnej zgody rodzica,
  - jeżeli pielęgniarka szkolna jest nieobecna, a nie ma pisemnej zgody rodzica na podanie wlewki przez inną osobę, nauczyciel/wychowawca grupy wychowawczej powinien niezwłocznie wezwać pogotowie,
  - jeśli pogotowie odmawia przyjazdu, należy zażądać sporządzenia oświadczenia odmowy przyjazdu,
  - jeżeli atak znacząco się przedłuża, nauczyciel powinien niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić rodziców.
2. W przypadku napadu padaczkowego, który wystąpił podczas zajęć poza terenem Ośrodka nauczyciel/wychowawca grupy wychowawczej zapewnia bezpieczeństwo wychowankowi i przede wszystkim wzywa pogotowie.
  3. Nauczyciel/wychowawca grupy wychowawczej powiadamia rodziców/prawnych opiekunów o każdym napadzie padaczkowym wychowanka oraz opisuje jego przebieg.

VI

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA WYCHOWANKA

1. Nauczyciel bądź pracownik Ośrodka, który jest świadkiem agresywnego zachowania wychowanków (bójka, pobicie) jest zobowiązany do natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację tzn.:
  - rozdzielić wychowanków i odizolować sprawcę od ofiary,
  - zgłosić fakt do wychowawcy oddziału/grupy wychowawczej lub pedagoga/psychologa szkolnego, a w przypadku ich nieobecności w szkole do dyrektora, wicedyrektora lub kierownika internatu,
  - jeśli istnieje taka potrzeba, należy zaprowadzić wychowanka do pielęgniarki szkolnej a w przypadku jej nieobecności udzielić wychowankowi pierwszej pomocy, jeżeli takiej wymaga,
  - w sytuacji, gdy u ofiary stwierdza się znamiona uszczerbku na zdrowiu (np. złamany nos, złamana ręka, podbite oko) należy powiadomić policję,
  - w przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) - pracownik Ośrodka wzywa karetkę pogotowia nawet bez uzyskania zgody rodziców / opiekunów prawnych. W sytuacji nieobecności rodziców / opiekunów prawnych opiekę nad wychowankiem, podczas udzielania pomocy medycznej, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrekcję Ośrodka.

2. O agresywnym zachowaniu wychowanka pracownik pedagogiczny zawiadamia rodziców uczniów (sprawcy i ofiary). Jeżeli zachowania agresywne wychowanka powtarzają się pedagog/psycholog wzywa do Ośrodka jego rodziców, bądź prawnych opiekunów.

W czasie spotkania:

- przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), analizuje przyczyny zaburzonego zachowania wychowanka, udziela wskazówek rodzicom w zakresie doboru metod wychowawczych,
  - zostaje spisany kontrakt pomiędzy wychowankiem, jego rodzicami a Ośrodkiem, dotyczący oczekiwanych przez Ośrodek zmian w zachowaniu wychowanka.
3. W sytuacji, kiedy wychowanek w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych wychowanków, pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły, wicedyrektorem lub kierownikiem internatu kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji wychowanka.
  4. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania wychowanków (bójka, pobicie) jest zobowiązany do sporządzenia notatki służbowej z zaistniałej sytuacji.

VII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UŻYWANIA PRZEZ WYCHOWANKA TELEFONU KOMÓRKOWEGO NA TERENIE OŚRODKA

1. Wychowanek nie może używać telefonu komórkowego na lekcji oraz podczas zajęć wychowawczych.
2. Każdy wychowanek ma obowiązek oddać telefon na początku lekcji, zajęć do depozytu.
3. Wychowanek może używać telefonu komórkowego na lekcji tylko w uzasadnionych przypadkach – wykorzystanie do celów edukacyjnych np. wyszukiwanie informacji w zasobach Internetu.
4. Wychowanek nie może nagrywać, robić zdjęć i używać telefonu do innych celów.
5. W przypadku złamania zasad statutu - rozmowa z wychowawcą oddziału/grupy wychowawczej, dyrektorem Ośrodka, wicedyrektorem lub kierownikiem internatu oraz poinformowanie rodziców w celu wprowadzenia zakazu przywożenia do Ośrodka telefonu.

VIII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ PRACOWNIKÓW OŚRODKA

1. W przypadku naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły, pokrzywdzony nauczyciel lub pracownik szkoły o zdarzeniu informuje dyrekcję Ośrodka lub kierownika internatu.
2. Dyrektor, wicedyrektor lub kierownik internatu o sprawie powiadamia rodziców sprawcy oraz przeprowadza z nim rozmowę na temat zdarzenia.

3. Następnie dyrektor, wicedyrektor lub kierownik internatu powiadamiają Policję i Sąd Rodzinny.
4. W obecności rodziców (prawnych opiekunów) dyrektor, wicedyrektor lub kierownik internatu przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z wychowankiem, informuje wychowanka i rodziców (prawnych opiekunów) o karze przewidzianej dla wychowanka w Statucie Ośrodka
5. Z przebiegu zaistniałej sytuacji nauczyciel lub pracownik szkoły sporządza notatkę służbową podpisaną przez świadków, która zostaje przekazana do dokumentacji wychowanka.

IX

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA WYCHOWANKA WYNIKAJĄCEGO ZE STANU ZDROWIA

1. Szkolne postępowanie wszczynane jest w sytuacji występowania agresji/autoagresji i przemocy skierowanej wobec rówieśników i pracowników na terenie Ośrodka, występującej u wychowanka ze szczególnymi zaburzeniami zachowania (w tym uczniów z autyzmem).
2. Sytuacje, w których należy podjąć postępowanie dotyczą: naruszenie nietykalności fizycznej innych osób i swojej, wybuchy złości (z atakiem skierowanym w stronę drugiej osoby) oraz niszczenie mienia prywatnego i szkolnego.
3. W przypadku nasilonego zaburzenia zachowania (agresja, autoagresja) i braku poświadczonych działań rodziców/opiekunów prawnych w celu ich redukcji (w tym prowadzonej farmakoterapii) wychowanek może nie zostać przyjęty do klasy, do momentu ustabilizowania jego zachowania.
4. W przypadku nasilonych zachowań niepożądanych (w tym zagrożenie bezpieczeństwa innych wychowanków oraz samego wychowanka) zaleca się rozpatrzenie innych możliwości i form realizowania dalszej edukacji ucznia, np. wprowadzenie nauczania indywidualnego.

X

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC WYCHOWANKA UCHYLAJĄCEGO SIĘ OD REALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

1. Nauczyciel prowadzi systematycznie frekwencję uczniów, odnotowuje każdą nieobecność wychowanka na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
2. Rodzice mają obowiązek powiadomienia wychowawcy oddziału o dłuższej nieobecności dziecka (choroba, pobyt w szpitalu) telefonicznie do czterech dni. Po tym czasie wychowawca oddziału powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o nieobecności wychowanka w Ośrodku.
3. W sytuacji gdy wychowanek opuszcza notorycznie, bez usprawiedliwienia pojedyncze dni w ciągu tygodnia wychowawca oddziału powiadamia o tym fakcie rodziców wychowanka.
4. W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą oddziału oraz w przypadku dalszego uchylania się wychowanka od obowiązku szkolnego, wychowawca oddziału zgłasza fakt pedagogowi/psychologowi szkolnemu.

5. Pedagog/psycholog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez:
  - rozmowę z rodzicami wychowanka na terenie Ośrodka,
  - w sytuacji braku kontaktu z rodzicami - wywiad w domu rodzinnym wychowanka.
6. Wychowawca oddziału, pedagog szkolny oraz rodzice wychowanka podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
7. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej.
8. Pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z wychowawcą i dyrektorem/wicedyrektorem Ośrodka pisemnie informuje Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich o uchylaniu się wychowanka od obowiązku szkolnego.

XI

PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU STWIERDZENIA LUB PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

- Pracownik Ośrodka, który powziął podejrzenie, iż wobec wychowanka są stosowane kary cielesne - stosowana jest przemoc w domu, niezwłocznie zgłasza podejrzenia pedagogowi lub psychologowi oraz dyrektorowi, wicedyrektorowi Ośrodka lub kierownikowi internatu.
- Pracownik Ośrodka we współpracy z pedagogiem lub psychologiem szkolnym weryfikują podejrzenia dotyczące krzywdzenia wychowanka w domu na podstawie zebranych danych (zgodnie z algorytmem postępowania – dziecko w klasie mówi o przemocy w domu – *załącznik nr 5*). Następnie psycholog lub pedagog szkolny prowadzą wywiad z prawnym opiekunem wychowanka (algorytm rozmowy z rodzicem (chroniącym) – *załącznik nr 6*).
- Pedagog lub psycholog kierują rodzinę na terapię do specjalistycznych placówek zewnętrznych.
- W przypadku braku współpracy opiekunów prawnych dziecka pedagog lub psycholog:
  - powiadamiają Sąd Rodzinny (zaniedbanie, przemoc emocjonalna, przemoc fizyczna
(„droga miękka”),
  - powiadamiają Policję (przemoc seksualna, znęcanie się, dziecko nie chce wrócić do domu; „droga twarda”).

XII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA WYCHOWANKÓW DEMORALIZACJĄ

1. Procedura postępowania w przypadku nieodpowiedniego zachowania wychowanka, który popełnia czyny zabronione lub narusza zasady współżycia społecznego, np.:
  - bywa w stanie odurzenia, pod wpływem alkoholu, narkotyku,
  - pali papierosy,
  - podejmuje współżycie seksualne,

- systematycznie uchyla się od obowiązku szkolnego,
- działa w grupach przestępczych.

Nauczyciel, który uzyskał informację o w/w fakcie:

1. Sporządza notatkę w zeszycie obserwacji zachowania uczniów i informuje wychowawcę oddziału/grupy wychowawczej, do której uczęszcza wychowanek.

Wychowawca oddziału/grupy wychowawczej:

1. Informuje o fakcie dyrektora/wicedyrektora i pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Wzywa do Ośrodka rodziców wychowanka (prawnych opiekunów) i przekazuje im informację dotyczącą jego negatywnego zachowania.
3. W obecności rodziców (prawnych opiekunów) przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z wychowankiem, informuje wychowanka i rodziców (prawnych opiekunów) o karze przewidzianej dla wychowanka w Statucie Ośrodka.
4. Rodzice (prawni opiekunowie) zastają zobowiązani do szczególnego nadzoru nad wychowankiem oraz do stałych kontaktów z wychowawcą oddziału/grupy wychowawczej.
5. Sporządza się pisemne, krótkie sprawozdanie z rozmowy przeprowadzonej z rodzicami (prawnymi opiekunami), w którym umieszcza się konkretne ustalenia z nimi zawarte, pod którymi strony zamieszczają swój czytelny podpis (*załącznik nr 7*).

Dyrektor, wicedyrektor Ośrodka:

1. W przypadku dalszego negatywnego zachowania wychowanka oraz po wyczerpaniu wyżej wymienionych procedur wzywa rodziców do Ośrodka.
2. Udziela w ich obecności kary przewidziane wobec wychowanka w Statucie Ośrodka.
3. Zobowiązuje wychowanka do zaniechania negatywnego postępowania, a rodziców do bezwzględego nadzoru nad dzieckiem i kontaktu z wychowawcą oddziału/grupy wychowawczej lub pedagogiem/psychologiem szkolnym wg ustalonego terminarzu.
4. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie wychowanka do specjalistycznej placówki.

Pedagog szkolny:

1. W przypadku, jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do Ośrodka, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka:
  - sporządza pisemną informację do Sądu Rodzinnego oraz wnioskuje o wsparcie działań wychowawczych wobec wychowanka, opisując wszystkie zastosowane przez szkołę środki zaradcze.

XIII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH DOKONANIA PRZEZ WYCHOWANKA AKTU NISZCZENIA MIENIA (WANDALIZM)

1. Nauczyciel, który był świadkiem, lub został poinformowany o fakcie niszczenia lub zniszczenia mienia Ośrodka przez wychowanka (wychowanków), ma obowiązek jak najszybciej powiadomić o tym wychowawcę oddziału lub grupy wychowawczej sprawcy zajścia.

2. Interwencja wychowawcy oddziału, grupy wychowawczej polega na:
  - rozmowie z wychowankiem w celu rozpoznania przebiegu i okoliczności zdarzenia oraz ustalenie ewentualnych innych sprawców,
  - jeśli jest kilku sprawców lub szkody są znaczne, wychowawca informuje pedagoga/psychologa i dyrektora / wicedyrektora Ośrodka,
  - następnie wychowawca oddziału, grupy wychowawczej wzywa do Ośrodka rodziców sprawcy (sprawców).
3. Rozmowa wychowawcy oddziału, grupy wychowawczej z rodzicami wychowanka (wychowanków).
4. Wychowawca ustala z rodzicami sposób naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenia opłaty za ich naprawę oraz termin wywiązania się ze zobowiązań.
5. Wychowawca oddziału lub wychowawca grupy wychowawczej, informuje wychowanka i rodziców (prawnych opiekunów) o karze przewidzianej dla wychowanka w Statucie Ośrodka
6. W przypadku, gdy brak jest sprawcy, następuje rozmowa pedagog/psychologa lub wychowawcy oddziału/grupy wychowawczej z wychowankami klasy, grupy wychowawczej, która mogła dokonać aktu wandalizmu.
7. W uzasadnionych przypadkach (np. znaczne szkody) dyrektor/wicedyrektor Ośrodka lub kierownik internatu powiadamia Policję.

XIV

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW PRZEZ WYCHOWANKÓW

1. Nauczyciel, który stwierdzi, że wychowanek pali papierosy na terenie Ośrodka powiadamia o tym fakcie wychowawcę oddziału bądź pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Wychowawca oddziału bądź pedagog/ psycholog przeprowadza z wychowankiem rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną, informuje o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia papierosów.
3. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy wychowawca bądź pedagog/ psycholog udziela wychowankowi upomnienia i stosuje konsekwencje przewidziane w Statucie Ośrodka oraz powiadamia o sprawie rodziców wychowanka.
4. W sytuacji gdy dane zdarzenie powtarza się ponownie pedagog/psycholog szkolny proponuje rodzicom udanie się z wychowankiem do specjalisty w celu uzyskania pomocy.

XV

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA PRAWDOPODOBIENSTWA, ŻE WYCHOWANEK ZNAJDUJE SIĘ POD WPLYWEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

1. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że wychowanek znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych, nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub pracownik niepedagogiczny Ośrodka, który powziął takie podejrzenie, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu dyrektorowi/wicedyrektorowi

Ośrodka lub kierownikowi internatu, a w przypadku ich nieobecności do pedagoga/psychologa.

2. Działania na poziomie interwencji

➤ **Stan zagrożenia zdrowia lub życia wychowanka** (ocena subiektywna pracownika Ośrodka).

- Nauczyciel/wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty klasy/grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie i zdrowie.
- wzywana jest natychmiast Policja,
- wzywane jest równocześnie pogotowie ratunkowe.
- natychmiastowe wezwanie rodziców do Ośrodka,
- jeżeli lekarz pogotowia nie podejmie decyzji o umieszczeniu wychowanka w szpitalu, rodzice/opiekunowie zabierają wychowanka do domu i są zobowiązani do zapewnienia mu bezpieczeństwa i opieki w danym dniu.

➤ **Stan bez zagrożenia zdrowia lub życia wychowanka** (ocena subiektywna pracownika Ośrodka).

• **wychowanek jest pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych i zachowuje się nieagresywnie,**

- nauczyciel/wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty klasy/grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego,
- natychmiast wzywani są do Ośrodka rodzice celem odebrania wychowanka i podjęcia dalszych ustaleń,
- w sytuacji braku możliwości skontaktowania się z rodzicami lub ich odmowy przybycia do Ośrodka zostaje powiadomiona Policja.
- sporządzenie notatki służbowej dotyczącej zajścia.

➤ **Wychowanek jest pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych i zachowuje się agresywnie, zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu innych osób,**

- nauczyciel/wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty klasy/grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego,
- wzywana jest natychmiast Policja, pogotowie ratunkowe (gdy widoczna jest taka potrzeba) oraz rodzice.

3. Działania na poziomie konsekwencji

➤ **W przypadku pierwszorazowego incydentu:**

- dyrektor/ wicedyrektor, kierownik internatu, wychowawca bądź pedagog/psycholog udziela wychowankowi upomnienia i stosuje konsekwencje przewidziane w Statucie Ośrodka,
- jeżeli wychowanek ma kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.

➤ **Jeżeli zdarzenie powtarza się:**

- dyrektor/ wicedyrektor, kierownik internatu, wychowawca bądź pedagog / psycholog udziela wychowankowi upomnienia i stosuje konsekwencje przewidziane w Statucie Ośrodka,
- rodzice/prawni opiekunowie i wychowanek podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron (diagnoza problemu przez specjalistę ds. uzależnień i przyjęcia jego propozycji dalszego postępowania). Psycholog/pedagog szkolny, wychowawca oddziału lub grupy wychowawczej zobowiązują się pomóc rodzicom w znalezieniu dla ich dziecka właściwego ośrodka leczniczego,
- jeżeli wychowanek ma kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach,
- dyrektor, wicedyrektor Ośrodka, kierownik internatu lub psycholog/pedagog szkolny kieruje pismo do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z prośbą o zbadanie sprawy i podjęcie dalszego postępowania.

XVI

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWAŃ SAMOBÓJCZYCH LUB SAMOBÓJSTWA WYCHOWANKA

1. Każdy pracownik Ośrodka ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub uzyskania informacji, że wychowanek planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.
2. **Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u wychowanka czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.** O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:
  - mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei. Mówienie wprost lub bezpośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
  - pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów,
  - unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,
  - zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność,
  - przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań,
  - przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu,
  - przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.,
  - podejmowanie w przeszłości prób samobójczych,
  - fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.
3. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

- jednoznacznie ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego wychowanka, przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej wychowanka, w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu kontaktują się z rodzicami ucznia,
  - przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi Ośrodka (notatka służbowa),
  - ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychoterapeutyczną na terenie szkoły lub poza nią.
4. **Postępowanie w przypadku otrzymania informacji, że wychowanek zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).**
5. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia nauczyciel który otrzymał informacje o myślach samobójczych wychowanka podejmuje następujące działania:
- nie pozostawiają wychowanka samego, próbuje przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce,
  - informuje o tym fakcie pielęgniarkę szkolną, w celu konsultacji w sprawie sytuacji zdrowotnej wychowanka,
  - informuje o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu dyrektora/wicedyrektora Ośrodka, kierownika internatu i/lub psychologa/pedagoga szkolnego, rodziców których prosi o przyjazd i odebranie wychowanka,
  - do czasu przyjazdu rodziców wychowanek pozostaje pod opieką i nadzoru pracownika Ośrodka,
  - przekazuje wychowanka pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa wychowanka odpowiednim instytucjom.
6. **Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że wychowanek podjął próbę samobójczą.**
7. Po powzięciu informacji, że wychowanek podjął próbę samobójczą dyrektor/wicedyrektor Ośrodka, kierownik internatu, wychowawca, pedagog/psycholog szkolny podejmują następujące działania:
- jeśli próba samobójcza ma miejsce na terenie Ośrodka, pracownik Ośrodka powiadamia o tym fakcie dyrektora Ośrodka/wicedyrektora/kierownika internatu a ten rodziców/opiekunów prawnych, niezwłocznie wzywa pogotowie ratunkowe oraz policję,
  - dyrektor Ośrodka/wicedyrektor/kierownik internatu oraz pedagog/psycholog szkolny i wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu, dyrektor Ośrodka, pedagog, psycholog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
  - o próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania wychowanka po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli,
  - pedagog i psycholog szkolny planują dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują

rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza Ośrodkiem,

- w przypadku śmierci wychowanka w wyniku samobójstwa dyrektor Ośrodka informuje organ prowadzący i nadzorujący placówkę o zaistniałej sytuacji. Psycholog i pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym wychowankom Ośrodka.

8. Postępowanie w przypadku dokonania przez wychowanka samobójstwa.

- zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazanie ich dyrektorowi szkoły,
- zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego Ośrodek przez dyrektora szkoły
- poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej,
- poinformowanie wychowanków na forum klasy przez wychowawców oddziału,
- stworzenie wychowankom możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych,
- udzielanie wsparcia wychowankom.

XVII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ WYCHOWANKA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE OŚRODKA

1. Za przedmioty niedozwolone (niebezpieczne) uważa się:

szczyrki, noże, szpikulce, lasery, kije baseballowe, gaz, straszaki broni palnej, pałki gumowe, kastety, żyłki, duże metalowe sygnety z wystającymi elementami, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów itp.

2. W przypadku posiadania przez wychowanka przedmiotów niedozwolonych na terenie Ośrodka:

- Pracownik Ośrodka nakłania wychowanka do oddania niedozwolonego przedmiotu,
- jeżeli wychowanek odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, a w przypadku dalszej odmowy, wychowanek ponosi konsekwencje zgodnie ze Statutem Ośrodka,
- w przypadku, gdy użycie niedozwolonego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia pracownik Ośrodka natychmiast powiadamia dyrektora Ośrodka/wicedyrektora/kierownika internatu,
- dyrektor Ośrodka decyduje o konieczności zawiadomienia policji,
- nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji wychowanka,
- wychowawca oddziału, grupy wychowawczej powiadamia o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych,
- wobec wychowanka zastosowane są konsekwencje zgodnie ze Statutem Ośrodka.

XVIII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY PRACOWNIK OŚRODKA PODEJRZEWA, ŻE WYCHOWANEK POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję Ośrodka.
3. Zdarzenie należy bezzwłocznie zgłosić na Policję.
4. Po konsultacji z funkcjonariuszami Policji i braku przeciwwskazań w tej kwestii, powiadamia się o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów wychowanka i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
5. Całe zdarzenie pracownik Ośrodka dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami i umieszczając ją w dokumentacji wychowanka.

XIX

UCZENNICA W CIĄŻY

1. W przypadku gdy nauczyciel uzyska informację o ciąży uczennicy informuje o tym fakcie dyrektora Ośrodka, wychowawcę oddziału/grupy wychowawczej oraz pedagoga/psychologa.
2. Pedagog/ psycholog przeprowadza rozmowę indywidualną z uczennicą.
3. Wychowawca oddziału/grupy wychowawczej (lub pedagog/psycholog) wzywa do szkoły rodzica/rodziców (opiekuna prawnego/opiekunów prawnych) i przeprowadza z nim/nimi rozmowę dotyczącą zaistniałej sytuacji.
4. W trakcie rozmowy rodzice zostają powiadomieni o możliwości udzielenia pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz innych form pomocy.
5. Wybór odpowiedniej formy wsparcia uzależniony jest ściśle od indywidualnej sytuacji uczennicy.

XX

OSOBA OBCA NA TERENIE SZKOŁY

Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem Ośrodka jest osobą obcą.

1. Postępowanie wobec osób obcych przebywających na terenie Ośrodka:
  - a) każdy pracownik Ośrodka ma prawo do informacji o celu pobytu obcej osoby,
  - b) w przypadku, gdy osoba obca kieruje się do danego nauczyciela, należy skierować ją do odpowiedniej sali lekcyjnej/świetlicy internatu,
  - c) w innych przypadkach należy kierować osoby obce do dyrekcji Ośrodka lub pedagoga szkolnego,
  - d) w przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w Ośrodku,

odmawia wyjścia, należy wezwać Policję. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja Ośrodka.

XXI

PROCEDURA POSTĘPOWANIA PRACOWNIKÓW PLACÓWKI W SYTUACJI POZYSKANIA INFORMACJI O PODŁOŻENIU BOMBY NA TERENIE OŚRODKA

1. Należy zachować spokój.
2. Jeżeli jest to wiadomość telefoniczna: - słuchać uważnie; -zapamiętać jak najwięcej; -jeżeli istnieje taka możliwość nagrywać rozmowę, jeżeli nie, spróbować zapisywać informacje; -zwrócić uwagę na szczegóły wypowiedzi dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle; -nigdy nie odkładać pierwsza(y) słuchawki -jeżeli telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego to zapisać ten numer.
3. Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpieczyć ją tak, aby nikt jej nie dotykał, przekazać ją Policji.
4. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwonić, by wezwać Policję.
5. Dyrektor Ośrodka o zaistniałym fakcie informuje właściwy organ prowadzący placówkę.
6. Dyrektor Ośrodka informuje o zagrożeniu personel Ośrodka oraz wychowanków w sposób nie wywołujący paniki.
7. Dyrektor Ośrodka zarządza ewakuację placówki zgodnie z obowiązującą instrukcją (p-poż).
8. Każdy nauczyciel zabezpiecza ważne dokumenty.
9. Wskazany przez dyrektora Ośrodka pracownik obsługi ma za zadanie wyłączenie dopływu gazu i prądu.
10. W przypadku napotkania, odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
11. Należy ograniczyć dostęp osobom postronnym, ewakuację prowadzić tak, aby omijać miejsce położenia podejrzanego przedmiotu.
12. Po przybyciu właściwych służb, bezzwłocznie wszyscy pracownicy Ośrodka stosują się do ich zaleceń.

XXII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA KRADZIEŻY, WYMUSZENIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie - Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: dyrektor Ośrodka, w przypadku jego nieobecności wicedyrektor, kierownik internatu, a w przypadku jego nieobecności pedagog/psycholog szkolny.

SPOSÓB DZIAŁANIA

1. Osoba, która wykryła kradzież, winna bezzwłocznie powiadomić dyrektora Ośrodka/wicedyrektora/kierownika internatu.

2. Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga/psychologa szkolnego lub dyrektora Ośrodka.
3. Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmioty pochodzące z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji.
4. Należy zażądać, aby wychowanek oddał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzące podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy oddziału/grupy wychowawczej, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora Ośrodka/wicedyrektora/kierownika internatu lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Może to zrobić tylko Policja).
5. We współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Dyrektor/wicedyrektor Ośrodka/kierownik internatu wzywa rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadza rozmowę z wychowankiem w ich obecności.
7. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców.
8. Należy powiadomić Policję.
9. Sprawca powinien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.

XXIII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA NA TEREN OŚRODKA

CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek wtargnięcia na teren Ośrodka napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

1. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

- *Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;*
- *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;*
- *Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 o zarządzaniu kryzysowym ze zmianami;*

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY:

- Procedura do zastosowania w przypadku stwierdzenia obecności na terenie Ośrodka napastnika z bronią lub niebezpiecznym narzędziem.
- Procedura dotyczy całości personelu Ośrodka oraz wychowanków.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

dyrektor Ośrodka – **Emilia Nowak-723638678,**

w przypadku jego nieobecności nauczyciel zastępujący dyrektora wicedyrektor: **Joanna Winiarska – 605473737, Beata Wzorek- Malcherek- 604957851 lub kierownik do spraw wychowawczych- Beata Patek—607047798**

1. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

Ad. 1. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu, w salach lekcyjnych, pomieszczeniach internatu tzw. *aktywny strzelec*.

- **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (*zabarykaduj się*).**
(szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób)
- **Wycisz i uspokój wychowanków.**
(wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę)
- **Zaopiekuj się wychowankami, którzy potrzebują pomocy.**
(należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji)
- **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.**
(niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia)
- **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową – SMS o zaistniałej sytuacji**
(w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji do sił bezpieczeństwa – policja)
- **Zasłoń okno, zgaś światło.**
(należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego)
- **Nie przemieszczaj się.**
(przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników)
- **Bądź poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi.**
(przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników)
- **Zejźdź z linii strzału, połóż się na podłodze.**
(z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz)
- **Jeżeli padną strzały, nie krzycz.**
(napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma)
- **Nie otwieraj nikomu drzwi.**
(interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi)
- **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.**
(w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia)

Ad. 2. Bezpośredni kontakt z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad Ośrodkiem.

- **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika**
(wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników)
- **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon** *(wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej)*

- **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegóś polecenia.**
(w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu)
- **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.**
(w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji)
- **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.**
(odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji)
- **Nie zwracaj na siebie uwagi.**
(nie zwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu)
- **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.**
(brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców)
- **Nie oszukuj terrorysty.**
(oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane)
- **Uspokój wychowanków, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.**
(zwracanie się do wychowanków po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców)
- **Poinformuj napastnika o wychowankach ze schorzeniami.**
(wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty)
- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do wychowanków.**
(każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana)
- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.**
(nigdy nie wiadomo kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek)

Ad. 3. W przypadku działań antyterrorystycznych

- **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.**
(policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar)
- **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.**
(próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji)
- **Położ się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.**
(taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników)
- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.**
(postawa taka ułatwia działania policji a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników)
- **Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.**
(tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego)
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi wychowankami.**
(wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową)
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.**

(policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców)

- **Bądź przygotowany na traktowanie siebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.**
(w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku)
- **Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.**
(w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak jak tego chcą siły interwencyjne)
- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.**
(najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych)

1. **SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI:**

- Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy- dzwonek ręczny przerywany 5x” – azyl (barykadowanie się w pomieszczeniach)

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Policja 997
- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112

1. **SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:**

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

1. **SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI ZE SPE**

Nauczyciele dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

1. **ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ**

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor, kierownik do spraw wychowawczych lub osoba przez niego wyznaczona.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić wychowanków w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

XXIV

INTERWENCJA W SYTUACJACH NIEUJĘTYCH W POWYŻEJ WYMIENIONYCH PROCEDURACH

W przypadku wystąpienia zdarzenia, co do którego brak jednoznacznej procedury o podejmowanych w tej sytuacji działaniach decyduje Dyrektor Ośrodka, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub kierownik internatu.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik Nr 1

Rydzyzna, ...

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że wyrażam zgodę na samodzielne przemieszczanie się/przejazdu
mojego dziecka .....

(imię i nazwisko dziecka oraz wiek)

na trasie.....

i biorę pełną odpowiedzialność za jego bezpieczeństwo podczas przemieszczania się/podróży
i pobytu poza Ośrodkiem.

.....
(własnoręczny podpis rodzica/opiekuna prawnego)

Rydzyzna, ...

Załącznik Nr 2

UPOWAŻNIENIE DO ODBIORU DZIECKA Z OŚRODKA

Upoważniam .....

(imię i nazwisko osoby upoważnianej)

legitymującego (cej) się dowodem osobistym

.....

(seria i numer)

stopień pokrewieństwa: ..... do odbioru mojego dziecka.....

(imię i nazwisko dziecka)

Upoważnienie ważne jest od..... do .....

Oświadczam, że bierzemy na siebie pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka od chwili jego odbioru z placówki przez wskazaną wyżej osobę.

.....

(miejscowość, data)

.....

(czytelny podpis rodzica/ opiekuna prawnego)

Załącznik Nr 3

ZGODA

Zgoda na sprawdzanie czystości mojego dziecka.....
w celach profilaktyki zdrowotnej oraz na wykonywanie innych czynności higieniczno-
sanitarnych przez pielęgniarkę szkolną lub wychowawcę grupy wychowawczej lub oddziału
(w przypadku nieobecności pielęgniarki)

* wyrażam zgodę

* nie wyrażam zgody

(proszę zaznaczyć kółkiem)

.....
podpis rodziców/ opiekunów prawnych

Załącznik Nr 4

Rydzyna, ...

UPOWAŻNIENIE

Upoważniam Panią .....– pielęgniarkę szkolną w SOSW w Rydzynie, do podawania leków, zgodnie z załączonym zleceniem lekarskim (oraz do wykonania innych niezbędnych czynności medycznych), mojemu dziecku .....
(imię i nazwisko dziecka)

W przypadku nieobecności pielęgniarki w placówce (np. godziny wieczorne i wczesnoporanne), w sytuacji, gdy stan zdrowia dziecka wymaga podaniu leku lub wykonania innych niezbędnych czynności (np. kontrola poziomu cukru we krwi, podanie wlewki itp.) do w/w czynności upoważniam .....
(imię i nazwisko nauczyciela)

Ponadto wyrażam zgodę na podanie mojemu dziecku .....w razie konieczności leku (przeciwbólowego, przeciwzapalnego, przeciwgorączkowego, rozkurczowego) **zgodnie z zaleceniami zawartymi w ulotce informacyjnej.**

Syn/ córka jest uczulony na *
.....

.....
podpis rodziców/ opiekunów prawnych

* wymienić na jakie leki dziecko jest uczulone, lub wpisać „, nie jest uczulone na żaden lek” w przypadku braku informacji o występujących uczuleniach.

Załącznik Nr 5

ALGORYTM POSTĘPOWANIA – DZIECKO W KLASIE MÓWI O PRZEMOCY W DOMU

1. Nauczyciel prowadząc lekcję w klasie/ pełniący dyżur w grupie wychowawczej uzyskuje informacje od wychowanka iż doświadcza przemocy w domu.
Ważne – wychowanek zgłaszając właśnie temu nauczycielowi, ma do niego zaufanie i uważa, że jest silny i z tym sobie poradzi.
2. Nauczyciel nie deleguje problemu do szkolnego specjalisty – sam przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z wychowankiem.
3. Nauczyciel mówi: *to ważne co teraz mówisz. Musisz mi o tym opowiedzieć. Chcesz teraz opowiedzieć czy po lekcji.*
4. W sytuacji potrzeby rozmowy w danej chwili, nauczyciel kontaktuje się telefonicznie z sekretariatem i informuje dyrektora/wicedyrektora Ośrodka lub kierownika internatu o konieczności zastąpienia go na lekcji lub w grupie wychowawczej.
5. W sytuacji rozmowy po lekcji, nauczyciel przy pomocy Dyrektora organizuje zastępstwo dla wychowanków i przeprowadza rozmowę z dzieckiem w określonym terminie.
6. Nauczyciel mówi do wychowanka: *Bardzo jest ważne mówienie o tym, gdy ktoś nam robi coś złego. To wymagało dużej odwagi.*
7. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z wychowankiem (może zapytać *czy dobrym pomysłem byłaby obecność pedagoga / psychologa, osób które mogą nam pomóc*).
8. Miejsce rozmowy: przytulne, nikt nie przeszkadza, bezpieczne.
9. Proponowane zwroty:
  - *ja ci wierzę,*
  - *ważne, że mi to mówisz*
  - *to nie twoja wina*
  - *to jest złe, nikt tak nie może robić*
  - *opowiedz mi więcej*
  - *jestem dorosła, wiem, co można zrobić*
  - *powiem ci co zrobię. Pójdę do Dyrektora i ustalimy, co zrobimy, abyś poczuł się bezpieczny.*
10. Zadbanie o bezpieczeństwo wychowanka – opieka dorosłego.
11. Nauczyciel informuje dyrektora/wicedyrektora Ośrodka lub kierownika internatu oraz szkolnych specjalistów. Interwencja zgodnie z procedurą – rodzajem zgłaszanej sytuacji przemocowej („droga miękka” lub „twarda”). Wychowanek zostaje poinformowany o planie działania.

12. Nauczyciel przygotowuje notatkę służbową z rozmowy i przekazuje dyrektorowi/wicedyrektorowi/kierownikowi internatu lub szkolnym specjalistom.
13. Podjęta pełna interwencja przez szkolnych specjalistów („droga miękka” lub „twarda”).

Załącznik Nr 6

ALGORYTM ROZMOWY Z RODZICEM (CHRONIĄCYM)

1. Interwencja nie powinna być jednoosobowa.
2. W czasie rozmów powinny być zazwyczaj dwie osoby (jedna rozmawia, druga zapisuje przebieg rozmowy)
  - Poinformowanie rodzica o rodzajach i formach krzywdzenia (w oparciu o notatkę sporządzoną z rozmowy z wychowankiem).
  - Poinformowanie o wypowiedzianych treściach i objawach krzywdzenia.
  - Wyjaśnienie roli rodzica przy podejmowaniu interwencji.
  - Poinformowanie o obowiązkach osoby interweniującej – wg procedury szkolnej.
  - Przedstawienie informacji o możliwościach pomocy, instytucjach wspierających itd.
  - Motywowanie rodzica chroniącego do współpracy (korzyści ze zmiany); należy powiedzieć o konsekwencjach stosowania przemocy.

Załącznik Nr 7

Protokół z przebiegu spotkania rodzica/opiekuna ucznia

.....

Klasy..... w SOSW w Rydzynie

Rok szkolny 20.../20.....

W sprawie trudności wychowawczych

Krótki opis zachowań ucznia w szkole/internacie

.....
.....
.....

Informacje uzyskane od rodziców w sprawie zachowania ucznia w domu.....

.....
.....

Środki zaradcze stosowane przez rodziców w sytuacjach trudności wychowawczych.....

.....
.....

Informacje uzyskane od rodziców w sprawie leczenia specjalistycznego dziecka.....

.....

Zgoda rodziców/ opiekunów na pomoc w opiece (*podczas pobytu dziecka w szkole*) w sytuacjach trudnych wychowawczo w szkole (*długotrwałe zachowania agresywne, zagrażające zdrowiu i życiu*)

TAK

NIE

Inne sprawy poruszane podczas spotkania

.....
.....
.....

Podpis rodziców/opiekunów

.....

Pedagog .....

Psycholog .....

Wychowawca .....

Inne osoby obecne.....